

Hogeschool van Amsterdam
Media, Creatie en Informatie

Onderzoeksprogramma Design & Culture

Jaarverslag 2011

Media, Creatie en Informatie
10 april 2012

CREATE-IT
APPLIED
RESEARCH

1. Inleiding

In het domein Media, Creatie en Informatie wordt onderzoek als een van de zes pijlers van het onderwijs beschouwd. Het onderzoeksprogramma Design & Cultuur is een van de vier programma's binnen CREATE-IT, het kenniscentrum van DMCI. Nieuwe media zijn nog altijd een relatief nieuw verschijnsel. Het domein hecht er daarom belang aan dat het lectoraat Netwerkcultuur via public research, bijeenkomsten en publicaties een bijdrage levert aan onderzoek en theorievorming rond dit onderwerp en daarmee aan de professionalisering van de sector nieuwe media. Ook vanuit AMFI is, vooruitlopend op een meer gestructureerde inbreng, bijgedragen aan de ontwikkeling van het onderzoeksprogramma. Elke innovatie binnen welke vorm van ondernemerschap dan ook vergt, naast betrokkenheid ook ontwikkeling van en onderzoek naar creativiteit.

Binnen het onderzoeksprogramma Design & Cultuur zijn drie hoofdlijnen te onderscheiden:

- A) Onderzoek naar succesvol creatief ondernemerschap
- B) Reflectie op het visuele karakter en de eigen(zinnige) kwaliteiten van (nieuwe) media
- C) Onderzoek naar de culturele dimensie van diensten en producten

Onderzoeksvragen die hierbij aan de orde komen zijn onder andere:

- Hoe waarborg je de continuïteit van de creatieve startende ondernemer?- Welke subsidieregelingen zijn stimulerend voor creatieve ontwerpers en welke hebben een meer isolerende functie op lange termijn?
- Hoe verhoudt het professionele ontwerp zich ten opzichte van dat van amateurs?
- Welke uitwerkingen hebben web 2.0 sociale netwerken op de creatieve praktijk?
- Hoe verloopt het toe-eigenen van kennis en creatief eigendom in losse samenwerkingsverbanden?
- Hoe kan de autonomie van kunst en mode weer opbloeien van binnenuit de creatieve industrie en hoe kan design daarin een centrale rol spelen?
- Hoe kan een kritische theoretische reflectie van design en cultuur gestimuleerd worden binnen het onderwijs?
- Hoe worden nieuwe media gebruikt in de publieke ruimte?
- Welke invloed hebben urban screens in de publieke ruimte op onze culturele, sociale en fysieke omgeving?
- Hoe betrek je actief publiek rond online cultureel materiaal, en faciliteer je een rijke netwerkcultuur?
- Welke zijn de consequenties van het toenemende belang van visuele middelen en ontwerp op de perceptie van de merkwaarde van consumenten?
- Wat is het impact van interactief technologiegebruik op de vorming van (merk)identiteit?
- Welke authenticiteitsbehoeften bestaan er bij consumenten in het definiëren van een persoonlijke identiteit?
- Wat zijn sociaal-maatschappelijke verantwoordelijkheden waar een designer rekenschap van kan geven?
- Welke commerciële designactiviteiten kennen een sociaal-maatschappelijk verantwoord effect?
- Welke ontwikkelingen in de hedendaagse kunst hebben een profetische waarde voor design?
- Hoe kunnen jonge designbedrijven & designers hun autonomie bewaren in de eerste groeifase?

Het onderzoeksprogramma Design & Culture probeert antwoord te geven op onder andere bovengenoemde vragen door het doen van (toegepast) onderzoek. Het lectoraat Netwerkcultuur levert via public research, bijeenkomsten en publicaties, een bijdrage aan zowel het onderzoeksgebied als het

werkveld van digitale media en het publiek domein, als aan de professionalisering van de sector nieuwe media. Het organiseren van internationale conferenties wordt ingebed in een diversiteit aan activiteiten en is de eerste stap in het consolideren van een kennisnetwerk. Naast het kennismaken speelt de online discussie een centrale rol (o.a. via mailinglijsten, blogs, wiki). Het publiceren van de resultaten, zowel op papier als op het internet, is een even belangrijke volgende stap die (net als de conferentie) geen doel op zichzelf is. Waar het om gaat is het ontwikkelen van netwerken rond belangrijke thema's in het veld, die in een later stadium kunnen leiden tot een (beroeps)organisatie, platform, of duurzaam kennisnetwerk. Met de uitvoering van projecten in het MediaLAB wordt geëxperimenteerd met de toepassing van de concepten en theorieën.

2. Doelen onderzoeksprogramma

2.1 Kennisontwikkeling

Het lectoraat Netwerkcultuur (INC) en AMFI onderscheiden drie hoofdlijnen binnen dit onderzoeksprogramma, zoals ook aangegeven in de inleiding: A) Onderzoek naar succesvol creatief ondernemerschap B) Reflectie op het visuele karakter en de eigen(zinnige) kwaliteiten van (nieuwe) media C) Onderzoek naar de culturele dimensie van diensten en producten Het lectoraat draagt bij aan de kennisontwikkeling via public research, bijeenkomsten en publicaties. Een bijdrage aan zowel het onderzoeksgebied als het werkveld van digitale media en het publieke domein, als aan de professionalisering van de sector nieuwe media. Het organiseren van internationale conferenties wordt ingebed in een diversiteit aan activiteiten en is de eerste stap in het consolideren van een kennisnetwerk. Naast het kennismaken speelt de online discussie een centrale rol (o.a. via mailinglijsten, blogs, wiki). Het publiceren van de resultaten, zowel op papier als op het internet, is een even belangrijke volgende stap die (net als de conferentie) geen doel op zichzelf is. Waar het om gaat is het ontwikkelen van netwerken rond belangrijke thema's in het veld, die in een later stadium kunnen leiden tot een (beroeps)organisatie, platform, of duurzaam kennisnetwerk. Deze netwerken en de data die er gegenereerd worden met behulp van mailinglijsten leiden tot een bepaalde informatiecirculatie. Deze kenniscirculatie wordt geconsolideerd in publicaties die onder andere worden uitgegeven door INC en daarnaast ook in events en seminars.

2.2 Betekenis voor beroepspraktijk en maatschappij

Het lectoraat Netwerkcultuur werkt bij zijn onderzoeksprogramma samen met onderzoekers en organisaties uit het veld van nieuwe media. Per programma (en vaak bijbehorende conferentie en eventueel publicatie) wordt actief gezocht naar geschikte experts, researchers, projectpartners en financiering. Het lectoraat levert een actieve bijdrage aan het veld en positioneert zich met zijn (onderzoeks)activiteiten prominent in zowel de onderzoekswereld als het werkveld en het onderwijs. Lector (Geert Lovink) en Sabine Niederer (onderzoeker en projectmanager bij het lectoraat) maken tevens deel uit van landelijke platforms, zoals het kunstlectorenoverleg, het platform PhDs in de kunsten en het landelijk netwerk CMD-opleidingen en het Creatieve Industrie platform IIP Create. Sabine maakt deel uit van het HvA-Promovendinewerk en de onderzoeksschool ASCA van de UvA. Projectmanager Margreet Riphagen is werkzaam bij de kenniskring Netwerkcultuur en ook bij CMD en het MediaLAB. Op deze manier worden er veel connecties gemaakt met het beroepenveld en worden raakvlakken gesignaleerd die anderszins weer opgevolgd kunnen worden.

Verder heeft dit onderzoeksprogramma relevantie met de volgende maatschappelijke vraagstukken:

- genererende waarde van oorspronkelijkheid en innovatie,

- genereren van sociale platforms en onderzoeksnetwerken,
- versterken sociale cohesie (social design),
- innovatieve interventie i.p.v. kapitalistische exploitatie van ontwerp.

Het MediaLAB biedt via zijn projecten een experimentele omgeving voor de uitvoering van concepten. Deze hebben zowel betekenis voor de beroepspraktijk als voor het onderwijs.

2.3 Betekenis voor onderwijs en professionalisering van docenten

Binnen de Hogeschool leverde het lectoraat Netwerkcultuur & AMFI een bijdrage aan:

- ontwikkeling pre-master design cultures in samenwerking met de VU,
- coördinatie pre-master design cultures in samenwerking met de VU,
- ontwikkeling minor Fashion Theories (academisch karakter en gelieerd aan de pre-master), die in januari 2013 van start zal gaan en toegankelijk is voor excellente studenten van creatieve HBO-opleidingen,
- curriculumherziening en nieuw competentieprofiel CMD,
- bijdrage aan minor Content in Motion (kenniskring Urban Screens en Video Vortex) door leveren van gastsprekers,
- MediaLAB (kenniskring the Future of Publishing en Urban Screens),
- RAAK project Culture Vortex met partijen in DMCI en daarbuiten,
- deelname aan visitatiecommissie van ICT lectoraat van Irma van der Ploeg, Hogeschool Zuyd, Maastricht, voorjaar 2011 (diverse bijeenkomsten plus rapportage),\
- lidmaatschap van de validatiecommissie HKU afdeling Mediadesign, bezoek april en augustus 2011,
- jurylid van commissie voor DFG conferentie over sociale media, begin februari 2012 in Lueneburg (bijeenkomst in Berlijn op 23 september 2011) Masterclasses, lezingen en optredens,
- masterclass en lezing, mediastudies, Universiteit van Oslo, 1-3 februari 2012,
- lezing tijdens 15. Karlsruher Gespraechen, Ins Netz gegangen, Google-Kulturen global, 12 februari 2011, Karlsruhe - Lezing op faculteit Sociale Wetenschappen, Universiteit Wageningen, 17 februari 2011,
- openingsrede tijdens Video Vortex 6, Amsterdam, 11 maart 2011,
- lezing en masterclass, Nationale Kunstacademie Bucharest (Roemenie), 21-23 maart 2011,
- Jenseits von Partizipationskultur: Kritische Web 2.0-Strategien, lezing tijdens het Heimspiel 2001 theaterfestival, Keulen, 2 april 2011,
- lezing op kunstacademie van Annecy (F), 13 april 2011,
- lezing Ryerson College Toronto, 27 april 2011,
- lezing en debat over Wikileaks tijdens het PEN World Voices Festival, New York, 28 april 2011,
- lezing tijdens Media Future Week, Almere (georganiseerd door iMMovator cross media network), 17 mei 2011,
- lezing mediastudies Universiteit van Lecce, 26 mei 2011,
- lezing tijdens het 8. Kulturpolitischer Bundeskongress, 9 juni 2011, Berlijn,
- lesgeven op European Graduate School, Saas-Fee, 16-19 juni 2011,
- lezing tijdens Colloque international Digital Humanities am DHIP/IHA, Parijs, 27 juni 2011,
- lezing tijdens de European Communication Summit 2011, Brussel, 30 juni 2011,
- lezing bij mediastudies Leuphana Universiteit, Lueneburg, 25 juli 2011,
- klas lesgeven bij media & communicatie University of Sydney, 1 augustus 2011,

- lezing bij University of Technology Sydney, 3 augustus 2011, Sydney,
- lezing en tweedaagse masterclass University of Western Sydney, 4-5 augustus 2011
- lezing voor de communicationsprogram, Griffith University Goldcoast Campus, 11 augustus 2011,
- Videovortex presentatie voor het Frans-Duits bestuur van ARTE, Straasburg, 22 september 2011,
- lezing tijdens Tactical Media Legacies, De Balie, Amsterdam, 30 september 2011,
- lezing en master class New School, New York, 21/22 oktober 2011,
- Technopolitics with Wikileaks, Lezing voor de Studium Generale TU Eindhoven, 12 oktober 2011,
- lezing tijdens de Connected Viewing workshop, Department of Cinema Studies, Stockholm University, 18 november 2011,
- lezing tijdens het HvA Debate & Create event, 8 november 2011,
- deelname aan boekpresentatie van Generation Facebook, Berlijn, 11 november 2011,
- inleiding tijdens Unlike Us #1, Limasol (Cyprus), 23 november 2011,
- lezing bij mediatudies over Video Vortex, Leuphana Universitaet, 1 december 2011,
- fellowship Sabine Niederer - spring semester 2011,
- visiting scholar, the Annenberg School for Communication, University of Pennsylvania in Philadelphia.

3. Activiteiten onderzoeksprogramma

3.1 Kennisontwikkeling

Het lectoraat Netwerkcultuur heeft afgelopen jaar op diverse terreinen kennis ontwikkeld. Het Culture Vortex project was een van de grotere projecten, een onderzoeksprogramma gericht op hoe je actief publiek betreft bij online cultureel materiaal. Daarnaast ook hoe je de rijke netwerkcultuur faciliteert die het materiaal wil delen, beschrijven, reviewen, taggen en hergebruiken of er op een andere manier actief mee om wil gaan. Dit tweejarig onderzoeksproject was een samenwerkingsverband met diverse instellingen zoals Instituut voor Beeld en Geluid, Nederlands Instituut voor de Mediakunst, Stadsarchief Amsterdam, IDFA, Virtueel Platform, Museum Boijmans van Beuningen. Culture Vortex is gepresenteerd als onderdeel van Video Vortex, een programma van het lectoraat dat sinds 2005 bestaat, dat gaat over online video. Afgelopen jaar heeft de zevende Video Vortex conferentie plaatsgevonden in Yogyakarta. Tevens heeft er binnen dit programma eind augustus een summerschool plaatsgevonden in Split, Kroatie, zowel relevant voor docenten als voor studenten. Binnen dit onderzoeksprogramma is in 2011 ook de tweede Video Vortex reader gelanceerd, een publicatie gewijd aan belangrijke kwesties omtrent de productie en de distributie van online video content. networkcultures.org/culturevortex

Een ander initiatief is het onderzoeksprogramma e-publishing van het lectoraat van Joost Kircz waar het lectoraat voor Netwerkcultuur actief aan heeft bijgedragen, met name via een redactielid voor het conferentieprogramma over de toekomst van uitgeefland. Het lectoraat Netwerkcultuur geeft jaarlijks diverse publicaties uit, een onderdeel van deze publicatiereeks is de reeks 'Theory on Demand'. Deze reeks ontleent haar naam aan 'Print on Demand', een proces waarin nieuwe exemplaren van een boek niet worden gedrukt totdat er een bestelling is ontvangen. Van alle edities in de reeks 'Theory on Demand' is een gratis pdf van de publicatie te downloaden, daarnaast worden alle uitgaven ook aangeboden op LULU. Met behulp van deze reeks biedt het lectoraat auteurs een podium om precieze onderwerpen gerelateerd aan nieuwe media te bediscussiëren. networkcultures.org/theoryondemand

Een ander onderzoeksprogramma van het lectoraat Netwerkcultuur is Urban Screens. Urban screens zijn al lang niet meer alleen grote rechthoekige TV's langs drukke verkeersaders maar ook van mobiele toepassingen tot reagerende gevels en interactieve schermen in de publieke ruimte. Urban Screens conferenties bieden een overzicht van de laatste ontwikkelingen op dit gebied. Na drie internationale conferenties in Amsterdam (2005), Manchester (2007) en Melbourne (2008) heeft in december 2011 Screening thé City plaatsgevonden, als onderdeel binnen onderzoeksprogramma Urban Screens. Tijdens dit evenement is nagedacht over de mogelijkheden van urban screens als vertoningsplek voor lokale content van en over de stad. In workshops, een expositie en filmvertoningen is er gewerkt met data van bewoners (van self-quantifiers tot foursquare gebruikers en figure runners) en de infrastructuur van de 'smart city'. Dit onderzoeksprogramma vindt plaats in samenwerking met het lectoraat Schermen in de openbare ruimte en het MediaLAB. networkcultures.org/urbanscreens

Binnen het onderzoeksinitiatief Wikipedia, Critical Point of View (CPOV), georganiseerd in samenwerking met Centre of Internet and Society (Bangalore, India), zijn tot dusver twee succesvolle conferenties geproduceerd: in Bangalore in januari 2010 en in Amsterdam in maart 2010. In 2011 is binnen dit netwerk de reader Wikipedia, Critical Point of View verschenen. Deze zevende reader in de INC serie is gelanceerd tijdens het derde Wikipedia-event gehouden in Leipzig (Duitsland). networkcultures.org/cpov

Een ander onderzoeksprogramma dat sinds begin 2011 loopt is Out of Ink, gerelateerd aan het lectoraat E-Publishing met een sterke focus op vervaging tussen de digitale en gedrukte publicaties en hoe zich dit in de praktijk ontwikkelt. networkcultures.org/outofink

Eind vorig jaar is een start gemaakt met het onderzoeksnetwerk Unlike Us. Een onderzoeksnetwerk opgericht door het lectoraat Netwerkcultuur en de Cyprus Universiteit van Technologie, dat wetenschappers, activisten, kunstenaars, programmeurs en geïnteresseerden bij elkaar brengt om zich te storten op vraagstukken over social media monopolies en de opkomst van alternatieven. Het doel is door middel van conferenties, workshops en publicaties zowel de economische als culturele aspecten van dominante softwareplatformen - als Facebook - te analyseren, als het onder de loep nemen van de ontwikkeling van alternatieve gedecentraliseerde social media software. Unlike Us #1 vond plaats op de 23 november 2011, in Cyprus. networkcultures.org/unlikeus

Presentaties en workshops Sabine Niederer:

- Wikipedia as Platform for the Study of Controversy: The Case of Climate Change Skepticism," paper presented at MIT7 (Media in Transition 7) conference, 14 mei 2011
- Co-authored by Robots: Wikipedia as object and site of research, lecture at the Annenberg School for Communication, 18 april 2011
- Wikipedia en de vlijtige menigte, lezing Hogeschool van Amsterdam, CREATE_IT Brown Bag lunch, 28 januari 2011
- How the skeptics became organized, or: researching a scientific controversy with the Web, paper presentation at Annual Digital Methods Research Seminar, 21 januari 2011
- Mapping Iran Online, workshop for the research project Iran Media, by the Annenberg School's Center for Global Media, 9-12 mei 2011
- Digital Methods Workshop, Internet research tools and methods workshop for faculty and PhD candidates at the Annenberg School for Communication, University of Pennsylvania. 25-26 maart 2011, samen met Richard Rogers
- Digital Media and Learning: mapped and clouded, with Govcom.org, research commissioned by the MacArthur Foundation - Media of Collective Intelligence, participant in research program organized by the University of Konstanz, Germany, 2010-2012

3.2 Betekenis voor beroepspraktijk en maatschappij

- Kritische reflectie op opkomende fenomenen in nieuwe media en netwerkcultuur.
- Deelname aan bijeenkomsten voor kennisuitwisseling.
- Bijdrage aan en verkrijgen van publicaties van het lectoraat Netwerkcultuur.
- Deelname aan onderzoeksnetwerken.
- Zie voor meer informatie ook paragraaf 3.1 kennisontwikkeling en tevens is er een uitgebreid overzicht terug te vinden in paragraaf 3.3 en in hoofdstuk 5.
- Fellowship Sabine Niederer - Spring semester 2011 - Visiting scholar, the Annenberg School for Communication, University of Pennsylvania in Philadelphia

Het MediaLAB biedt via zijn projecten een experimentele omgeving voor de uitvoering van concepten. Deze hebben zowel betekenis voor de beroepspraktijk als voor het onderwijs.

- Use of E-readers Samen met het onderzoeksprogramma E-Boekenstad ontwikkelde het MediaLAB een prototype voor iPad app in opdracht van DocWolves.
- Level UP Locatieonderzoek, technisch onderzoek; Interactieve Urban Projection; Videoregistratie
- LEDitUP LEDitUp werd ontwikkeld in opdracht van het Culture Vortex project, met als doel een alternatieve wijze te vinden om archiefmateriaal te ontsluiten. Het MediaLAB ontwikkelde samen met NIBG en DROPSTUFF.nl een mobile multiplayer game, waarmee gebruikers in de publieke ruimte een spel konden spelen, waarbij de beelden uit het archief van Beeld en Geluid de basis vormden.
- Foursight In opdracht van het Stedelijk Museum ontwikkelde het MediaLAB een Augmented Reality Tour gebaseerd op verhalen, anecdotes en opmerkelijkheden rondom het Museumplein
- McMedia Gebaseerd op het Chinese-Kamer-Principe wordt er een geheugen gecreëerd dat tussen het kortetermijngeheugen en het langetermijngeheugen in zit. Via een interactieve installatie wordt er een collectief geheugen opgeslagen en gedeeld.
- Livin Media In samenwerking met Scription Museum ontwikkelde het MediaLAB een interactieve installatie, gebaseerd op het gedachtegoed van Marshall mc Luhan, die zich richt op digitale een-op-een-communicatie en het toevoegen van emoties. De installatie laat gebruikers via een webcam met elkaar communiceren en via emoticons.
- Urban Projection Students in Motion Het MediaLAB ontwikkelde een Urban Projection op het Kohnstammhuis waarbij de studenten zelf hun filmpjes via een touchscreen konden selecteren. De Projection werd aangekleed met een visuele show.
- Sams Transmedia World In opdracht van RNW ontwikkelde het MediaLAB een transmediaproductie met als doel het ondersteunen van (toekomstige) expats-kinderen bij hun verblijf in het buitenland.

3.3 Betekenis voor onderwijs en professionalisering van docenten

Docenten en studenten nemen deel aan onderzoeksprojecten, verzorgen input voor onderwijsprogramma's, docenten en studenten wonen conferenties bij die georganiseerd zijn door het lectoraat netwerkcultuur en door AMFI. Jaarlijks werkt het lectoraat Netwerkcultuur samen met diverse studenten van verschillende universiteiten en hogescholen. Alle conferenties worden zorgvuldig geregistreerd door het lectoraat. Zie hieronder een overzicht waar de 'webcolleges' zijn terug te vinden:

- Video Vortex: <http://vimeo.com/album/1557241>
- Unboud Book: <http://vimeo.com/album/1608548>
- Networks Without a Cause: <http://vimeo.com/album/1626182> (boek van Geert Lovink, maart 2012)
- Out of Ink: <http://vimeo.com/album/1646317>

- Urban Screens: <http://vimeo.com/album/1775638>

Binnen de Hogeschool leverde het lectoraat Netwerkcultuur & AMFI een bijdrage aan:

- CREATE-IT seminar oktober 2011
- ontwikkeling pre-master design cultures in samenwerking met de VU
- coördinatie pre-master design cultures in samenwerking met de VU
- ontwikkeling minor Fashion Theories (academisch karakter en gelieerd aan de pre-master), die in januari 2013 van start zal gaan en toegankelijk is voor excellente studenten van creatieve HBO-opleidingen
- curriculumherziening en nieuw competentieprofiel CMD - bijdrage aan minor Content in Motion (kenniskring Urban Screens en Video Vortex) door leveren van gastsprekers
- MediaLAB (kenniskring the Future of Publishing en Urban Screens)
- RAAK-project Culture Vortex met partijen in DMCI en daarbuiten
- Geert Lovink:
 - deelname aan visitatiecommissie van ICT lectoraat van Irma van der Ploeg, Hogeschool Zuyd, Maastricht, voorjaar 2011 (diverse bijeenkomsten plus rapportage)
 - lid van de validatiecommissie HKU afdeling Mediadesign, bezoek april en augustus 2011
 - jurylid van commissie voor DFG conferentie over sociale media, begin februari 2012 in Lueneburg (bijeenkomst in Berlijn op 23 september 2011)
- Masterclasses, lezingen en optredens, presentaties Geert Lovink:
 - masterclass en lezing, mediastudies, Universiteit van Oslo, 1-3 februari 2012
 - lezing tijdens 15. Karlsruher Gespraechen, Ins Netz gegangen, Google-Kulturen global, Karlsruhe, 12 februari 2011
 - lezing op faculteit Sociale Wetenschappen, Universiteit Wageningen, 17 februari 2011
 - openingsrede tijdens Video Vortex 6, Amsterdam, 11 maart 2011
 - lezing en masterclass, Nationale Kunstacademie Boekarest (Roemenie), 21-23 maart 2011
 - Jenseits von Partizipationskultur: Kritische Web 2.0-Strategien, lezing tijdens het Heimspiel 2001 theaterfestival, Keulen, 2 april 2011
 - lezing op kunstacademie van Annecy (F), 13 april 2011 - Lezing Ryerson College Toronto, 27 april 2011 - lezing en debat over Wikileaks tijdens het PEN World Voices Festival, New York, 28 april 2011
 - lezing tijdens Media Future Week, Almere (georganiseerd door iMMovator cross media network), 17 mei 2011
 - lezing mediastudies Universiteit van Lecce, 26 mei 2011
 - lezing tijdens het 8. Kulturpolitischer Bundeskongress, Berlijn, 9 juni 2011
 - lesgeven op European Graduate School, Saas-Fee, 16-19 juni 2011
 - lezing tijdens Colloque international Digital Humanities am DHIP/IHA, Parijs, 27 juni 2011
 - lezing tijdens de European Communication Summit 2011, Brussel, 30 juni 2011
 - lezing bij mediastudies Leuphana Universiteit, Lueneburg, 25 juli 2011
 - klas lesgeven bij media & communicatie University of Sydney, Sydney, 1 augustus 2011
 - lezing bij University of Technology Sydney, Sydney, 3 augustus 2011
 - lezing en tweedaagse masterclass University of Western Sydney, Sydney, 4-5 augustus 2011
 - lezing voor de communicationsprogram, Griffith University Goldcoast Campus, 11 augustus 2011
 - Videovortex presentatie voor het Frans-Duits bestuur van ARTE, Straatsburg, 22 september 2011
 - lezing tijdens Tactical Media Legacies, De Balie, Amsterdam, 30 september 2011

- lezing en master class New School, New York, 21-22 oktober 2011
- Technopolitics with Wikileaks, lezing voor de Studium Generale TU Eindhoven, 12 oktober 2011
- lezing tijdens de Connected Viewing workshop, Department of Cinema Studies, Stockholm University, Stockholm, 18 november 2011
- lezing tijdens het HvA Debate & Create seminar, Amsterdam, 8 november 2011
- deelname aan boekpresentatie van Generation Facebook, Berlijn, 11 november 2011
- inleiding tijdens Unlike Us #1, Limasol (Cyprus), 23 november 2011
- lezing bij mediatudies over Video Vortex, Leuphana Universitaet, 1 december 2011
- fellowship Sabine Niederer - spring semester 2011 - Visiting scholar, the Annenberg School for Communication, University of Pennsylvania in Philadelphia
- Presentaties, workshops en tentoonstelling Sabine Niederer
- Wikipedia as Platform for the Study of Controversy: The Case of Climate Change Skepticism," paper presented at MIT7 (Media in Transition 7) conference, 14 mei 2011
- Co-authored by Robots: Wikipedia as object and site of research, lecture at the Annenberg School for Communication, 18 april 2011
- Wikipedia en de vlijtige menigte, lezing Hogeschool van Amsterdam, CREATE_IT Brown Bag lunch, 28 januari 2011
- How the skeptics became organized, or: researching a scientific controversy with the Web, paper presentation at Annual Digital Methods Research Seminar, 21 januari 2010
- Mapping Iran Online, workshop for the research project Iran Media, by the Annenberg School's Center for Global Media, 9-12 mei 2011
- Digital Methods Workshop, Internet research tools and methods workshop for faculty and PhD candidates at the Annenberg School for Communication, University of Pennsylvania, 25-26 maart 2011, samen met Richard Rogers.
- Digital Media And Learning: mapped and clouded, with Govcom.org, research commissioned by the MacArthur Foundation
- Media of Collective Intelligence, participant in research program organized by the University of Konstanz, Germany, 2010-2012
- The Right to Know (and Copy), Exhibition for Impakt Online and Impakt Festival, Utrecht, september 2011
- The Right to Database – Debat tijdens Impakt Festival 2011, georganiseerd ism Annet Dekker SkorNetArtWorks Presentaties Margreet Riphagen - Aarhus University Denmark, mei 2011
- Introductieweek curriculum 2011-2012 bij Interactieve Media, CMD, onderzoeksthema's waar docenten aansluiting bij kunnen zoeken
- Virtueel Platform, Culture Vortex onderzoeksprogramma, Best Practises e-culture
- Presentatie Peer Review methode afstudeerbegeleiding Interactieve Media, CMD

4. Infrastructuur onderzoeksprogramma

4.1 Organisatie

Het onderzoeksprogramma Design en Culture bestaat uit het lectoraat Netwerkcultuur en aankomend lectoraat Fashion & Technology. De kern van het lectoraat Netwerkcultuur bestond in 2011 uit:

- Geert Lovink, lector, 0.6 fte.
- Sabine Niederer, management & onderzoek, 0,5 fte HvA-UvA-promovendus, met promotor prof.

dr. J. van Dijck. Zij werkte bij CMD als lid van het MT en deelnemer groep curriculumvernieuwing.

- Margreet Riphagen, projectmanagement, 0,6 fte. Zij combineert haar taken bij het lectoraat met haar onderwijsactiviteiten voor CMD en heeft daarnaast ook een bijdrage geleverd aan de curriculumvernieuwing voor CMD.
- Rachel Somers Miles, onderzoeksmedewerker voor het onderzoeksproject Culture Vortex
- Morgan Currie, onderzoeksmedewerker voor het onderzoeksproject E-Publishing

Daarnaast is er een kenniskring gevormd per project:

- Silvio Lorusso, onderzoeksstagair project Out of Ink
- Carlos Garcia Moreno-Torres, producent diverse projecten, maar met name Video Vortex
- Suzanne Schram, onderzoeksstagair, the Unbound Book
- Elias van Hees, productiestagair, the Unbound Book

De kern van AMFI in relatie tot het onderzoeksprogramma bestond uit:

- Rebecca Breuer, Promovenda 0,4
- Marco Mossinckoff, Promovendus 0,4

4.2 Personeel

Tabel - Onderzoeksinzet in aantal en fte	2011
Lectoren	
Geert Lovink	0,6
Subtotaal (fte)	0,6
Subtotaal (aantal)	1
Docenten	
Robbert Ritmeester	0,2
Laura van der Vlies	0,1
Frank Kloos	0,1
Jan Scholte	0,1
Robert van Boeschoten	0,3
Subtotaal (fte)	0,8
Subtotaal (aantal)	5
Andere onderzoekers	
Rachel Somers Miles	0,6
Morgan Currie	0,4
Subtotaal (fte)	1
Subtotaal (aantal)	2
Promovendi	
Sabine Niederer	0,4
Rebecca Breuer	0,4
Marco Mossinckoff	0,4
Subtotaal (fte)	1,2
Subtotaal (aantal)	3
Ondersteunend personeel	

Margreet Riphagen	0,6
Sabine Niederer	0,5
Chris Boven	0,25
Gijs Gootjes	0,8
Subtotaal (fte)	2,15
Subtotaal (aantal)	4
Externen	
Subtotaal (fte)	0
Subtotaal (aantal)	0
Totaal onderzoeksinzet (in fte)	5,75
Totaal onderzoeksinzet (in aantal)	15
Studenten	
Subtotaal (aantal)	30

4.3 Financiën

Tabel - Inkomsten (in €)	2011
Rijksbijdrage	265.105
SIA/RAAK-subsidies	121.858
Financiering van derden	65.000
Internationale subsidies	0
Totaal inkomsten	451.963

4.4 Samenwerkingsverbanden

Relaties met hogescholen, universiteiten en onderzoeksinstituten en beroepenveld

Hogescholen

- ACE Amsterdam Centre of Entrepreneurship
- Urban Management
- Modelectoraat ArtEZ
- Gerrit Rietveld Academie
- Willem de Kooning Academie/Piet Zwart Instituut
- Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
- Saxion Hogeschool
- Design Academy Eindhoven
- INCMD: landelijk netwerk CMD opleidingen
- MediaCollege Amsterdam
- Studium Generale, Gerrit Rietveld
- Utrecht Manifest, o.a. HKU

Universiteiten

- UvA: Geert Lovink is UHD bij UvA Nieuwe Media
- UvA: Sabine is promovendus bij UvA Mediastudies
- Master Design Cultures, VU

- Mediastudies, UvA
- Media en Cultuur UvA
- Journalistiek en Media, UvA
- Universiteit Leiden, prof. Adriaan van der Weel boekwetenschappen
- Universidad de Madrid
- Vorarlberg Austria
- Onderzoeksinstituten:
- NWO Mode-onderzoek, Radboud Universiteit Nijmegen
- Premsela, Platform voor Design & Fashion
- Amsterdam School of Cultural Analysis, ASCA
- Sandberg Instituut
- Waag Society
- Surfneth

Internationaal

- International Foundation of Fashion Technology Institutes
- IIP/Create - School of Culture and Communion, Melbourne
- International Urban Screens Association, (gevestigd in Melbourne, Australië) (kenniskring Urban Screens)
- Bilkent University Ankara, Turkey (kenniskring Video Vortex)
- Cimatics Festival Brussel (kenniskring Video Vortex)
- University of Split, en Platforma 98 in Split, Croatia (kenniskring Video Vortex)
- Samenwerkende lectoraten:
- LOK: landelijk overleg kunstleerders
- Fashion Cultures (Lectoraat Amfi, in voorbereiding)
- onderzoeksprogramma e-Publishing
- Schermen in de openbare ruimte Beroepenveld
- Culture Vortex partners (RAAK project): Instituut voor Beeld en Geluid, Nederlands Instituut voor Mediakunst, gemeentearchief Amsterdam, IDFA, VPRO 3voor12, Museum Boijmans van Beuningen
- Sector Instituut voor e-cultuur, Virtueel Platform
- Nederland Kennisland
- MOTI, Museum of the Image
- Zie voor meer samenwerkingsverbanden ook bij de activiteiten waar INC en AMFI aan hebben deelgenomen.

MediaLAB Amsterdam

- Pakhuis de Zwijger
- DocWolves
- BeamSystems
- DROPSTUFF.nl
- Stedelijk Museum
- Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid
- Wereldomroep
- TrouwAmsterdam / De Verdieping
- SETUP Utrecht

- Black Box
- Ziggo Dome
- Architecten Bureau Benthem Crouwel
- Bouwkate
- Scription Museum
- Virtueel Platform
- Jan Rothuizen
- Festival Mundial, Tilburg
- IDFA, Amsterdam
- Nederlands FilmFestival, Utrecht
- Flurstucke Festival, Munster
- Fiber Festival, Amsterdam
- Studio Arne Boon – Interaction Designer
- Ontherocks – Grafisch Ontwerper
- Leftfoot Media – Datavisualisator – coder
- Askii – Interaction Designer
- Helium Workx – Web developer
- Escapation – VJ Collectief
- Wouter Reckman – Coder
- Sample Master – Audio Design
- Bram Koopman – Video registratie
- Keyframe Productions – Video registratie
- Buitengewone zaken – Video registratie
- Scriptdesk – Scenario Schrijver
- Kleinloog Tekst & Training – Script editor

4.5 Voorzieningen

- 3 laptops en mogelijkheid om te printen
- 1 kantoor met 6 werkplekken
- gedeelde opslagruimte
- toegang tot uitleenservice van DMCI
- overzicht aanbod publicaties op networkcultures.org
- bibliotheek Geert Lovink
- toegang tot resources als FA, P&O en ICT MediaLAB
- werkruimte voor 20 personen, 16 werkstations

5. Resultaten Onderzoeksprogramma

5.1 Kennisontwikkeling

Tabel - Bijdrage aan kennis	Info (titel, auteurs, tijdschrift, pagina's, etc.)	Aantal
Wetenschappelijk		
Artikelen in tijdschriften (niet) peer-reviewed	Geert Lovink 2011, 'Atualizando A Midia Tatica. Estrategias de Mitiativismo.' In: Maria Lucia Maciel, Sarita Albagli (orgs.), <i>Informacao, conhcimento e poder, Mudanca tecnologica e inovacao social</i>, Editora Garamond Ltda., Rio de Janeiro, 2011, 275-305 (vertaling). Geert Lovink, Ned Rossiter 2011 . 'Seriality for All – The Role of Protocols and Standards in Critical Theory.' In: Forumpp. 427-433. Geert Lovink 2011, 'Medienwissenschaften, Diagnose einer gescheiterten Fusion.' <i>Zeitschrift fuer Medienwissenschaft</i>, I/2011, pp. 159-176. Geert Lovink 2011, 'The Cultural Politics of Organized Networks.' In: Brickwood & Wolfsberger (eds.), <i>Practice to Policy</i>, Amsterdam, Virtueel Platform, 2011, pp. 19-25. Geert Lovink 2011, 'Understanding Cartopolitics: The Logic of Networks, from Visualization to Organization.' In: <i>Networks, Cells and Silos</i>, MUMA catalogue, Melbourne, 2011, pp. 29-31. Geert Lovink 2011, Jenseits von Partizipationskultur: Kritische Web 2.0-Strategien.' In: Kulturstiftung des Bundes (Hrg.), Heimspiel 2011, Dokumentation, <i>Wem gehört die Bühne?</i> pp. 39-48, Halle an der Saale, 2011. Geert Lovink, Eva Illouz 2011, Facebook and the Crisis of the Multiple Self.' In: <i>RTRSRCH</i>, vol. 3, no. 2, pp. 21-24, Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, 2011.	7
Boek/boekdeel	Geert Lovink 2012, <i>Networks Without a Cause</i>. Cambridge, 2012 (copyright 2011, manuscript afgerond eind april 2011). Geert Lovink, Rachel Somers Miles 2011, <i>Video Vortex Reader II</i>. Institute of Network Cultures, Amsterdam, 2011. Geert Lovink, Nathaniel Tkacz 2011. <i>Critical Point of View</i>, Institute of Network Cultures, Amsterdam, 2011. Geert Lovink 2011. <i>Beyond ICT4D: New Media in Uganda, Theory on Demand #10</i>. Institute of Network Cultures, Amsterdam, 2011.	4
Dissertaties		0
Congresbijdragen		0

Professioneel		
Artikelen in tijdschriften	Geert Lovink, 'Poezie van de rafelranden, Een ode aan de creatieve negativiteit.' <i>De Groene Amsterdammer</i>, Kunst, kraak, punk 1977-1984, catalogus van het Centraal Museum Utrecht, 2 maart 2012 (artikel ingeleverd december 2011). Geert Lovink, 'Was uns wirklich krank macht—zur Psychopathologie des Web-Zeitalters.' <i>Gestalt Zeitung</i>, Dezember 2011, Frankfurt am Main, pp. 38-39. Geert Lovink, 'What's the Economy of a Cultural Product?' In: <i>Take it or Leave it</i>, Van Abbemuseum, Eindhoven, 2011, p. 54. Geert Lovink, 'Datenbanken sehen.' <i>Cargo (Film-Medien-Kultur)</i>, nr. 11, Berlin, September 2011, pp. 62-67. Geert Lovink, Franco Berardi, <i>A Call to the Army of Love and to the Army of Software</i>, oktober 2011 (vertaald in het Portugees, Italiaans en Duits). Oorspronkelijke versie: http://networkcultures.org/wpmu/geert/2011/10/12/franco-berardi-geert-lovink-a-call-to-the-army-of-love-and-to-the-army-of-software/ Marco Mossinkoff, Charlotte Corstanje, 'From segments and lifestyles to communities-light: Identifying Islamic sub-cultures in The Netherlands.' <i>Journal of Islamic Marketing</i>, Vol. 2 Iss: 2, pp. 154-164. Marco Mossinkoff, 'Diesel: It's the Product Stupid!', paper geaccepteerd (2011) en gepresenteerd aan de IFFTI conference 2012 Jaipur, India maart 2012.	7
Boek/boekdeel	Geert Lovink, Mieke Gerritzen, <i>I Read Where I Am</i>, Valiz Publishers, Amsterdam, 2011. Marco Mossinkoff, 'Interpretive Research.' Contributie geaccepteerd voor de volgende versie van de <i>Wiley Encyclopedia of Management</i>, (ref. Mary Malin, Project Editor, Wiley Encyclopedia of Management 3rd Edition eom3ed@wiley.com). Geert Lovink, 'Updating Tactical Media.' In: Seth Giddings, Martin Lister (eds.), <i>The New Media and Technocultures Reader</i>, pp. 399-406, Routledge, London, 2011. Geert Lovink, 'Theses on Distributed Aesthetics.' In: Seth Giddings, Martin Lister (eds.), <i>The New Media and Technocultures Reader</i>, pp. 258-268, Routledge, London, 2011	2
Overig (j t/m n)		0

5.2 Betekenis voor beroepspraktijk en maatschappij

Inhoudelijke resultaten

- Het opbouwen en bijhouden en uitbreiden van een netwerk
- Tweetal nieuw opgezette mailinglijsten
- Nieuwe distributie en verdienmodellen (voor het NIMk)
- Vernieuwde website NIMk ten behoeve van online collectie
- Gebruikersonderzoek: onderzoek naar actieve participatie door eindgebruikers, het aanbieden en onderhouden van een 'levende collectie'
- Webcolleges binnen diverse onderzoeksgebieden
- Onderwijsmateriaal ten behoeve van de lijn Cultuur en Strategie, CMD
- Level UP: interactive urban projection en videoregistratie
- Foursight: Augmented reality tour, promofilm
- Livin Media: een interactieve installatie gebaseerd op het gedachtengoed van Marshall McLuhan, die zich richt op digitale een-op-een-communicatie en het toevoegen van emoties.
- Urban Projection, Students in Motion: een urban projection
- Sams Transmedia World: 8 Webisodes, Transmedia Productie

Kennisoverdracht

Tabel – Kennisoverdracht naar beroepspraktijk en maatschappij	Info (titel, auteurs, tijdschrift, pagina's, etc.)	Aantal
Populariserende publicaties		
Boek/boekdeel		0
Overig	Interview met Geert Lovink. 'Op internet zijn nationaliteiten niet belangrijk.' <i>Transfer</i>, 18, december 2011. Interview met Geert Lovink. Willem van Weelden, 'Wikileaks as an Editorial Problem, A Conversation with Geert Lovink and Merijn Oudenampsen. In: <i>Open</i> (aparte Nederlandse en Engelse editie), Rotterdam, NAI Publishers, 2011. Interview met Geert Lovink. 'De Occupy-Beweging.' <i>Spanning</i>, jaargang 13, nummer 10, november 2011. Online versie: http://networkcultures.org/wpmu/geert/2011/11/16/interview-voor-spanning-sp-over-de-occupy-beweging/ Interview met Geert Lovink. Jan Ole Arps. 'Alle Menschen sind Reporter.' In: <i>Analyse und Kritik</i>, 18 november 2011, 28. Online versie: http://networkcultures.org/wpmu/geert/2011/11/18/interview-mit-analysekritik-uber-linke-und-das-internet/	12

	Interview met Geert Lovink. Rafael Sbarai Alves, voor de website van VEJA magazine in Brazilië: http://networkcultures.org/wpmu/geert/2011/07/21/interview-with-geert-lovink-for-vejas-online-magazine-brazil/ Interview met Geert Lovink. Joost de Vries, 'Twintig jaar internet—de desillusie van de pioniers.' <i>De Groene Amsterdammer</i>, 8 september 2011. Interview met Geert Lovink. 'Wir brauchen eine Echtzeitanalyse von einer Echtzeitmedienmacht.' <i>Debug</i>, 07-08, 2011. Zie volledige online versie: http://networkcultures.org/wpmu/geert/2011/06/02/drei-fragen-von-mercedes-bunz-debug/ Gesprek met Geert Lovink. Oliver Gassner, gemaakt voor zijn website http://networkcultures.org/wpmu/geert/2011/09/29/chat-mit-oliver-gassner-auf-deutsch/ Interview met Geert Lovink. Vincius Cherobino, voor het Braziliaanse blad <i>Galilieu</i>: http://networkcultures.org/wpmu/geert/2011/09/04/interview-with-me-on-comment-cultures-for-galileubr/ Interview met Geert Lovink. Sophie Gnesda uit Wenen over mediatheorie en sociale media, 8 december 2011. http://networkcultures.org/wpmu/geert/2011/12/08/soziale-medien-als-blinder-fleck-der-medientheorie-interview-in-german/ Interview met Geert Lovink. Het Noorse blad <i>Klassenkampen</i> (in het Noors), februari 2011: http://klassekampen.no/artikler/kultur_medier/58470/article/item/null/-uskyldstida-snart-over Marco Mossinkoff, ad-hoc reviewer (drie artikelen in 2011) voor de <i>European Journal of Marketing</i> en de <i>Journal of Islamic Marketing</i>.	
Congressen/tentoonstellingen	Geert Lovink, masterclass en lezing, mediastudies, Universiteit van Oslo, 1-3 februari 2011.	30

	Geert Lovink, lezing tijdens 15. Karlsruher Gespraechen, Ins Netz gegangen, Google-Kulturen global, 12 februari 2011, Karlsruhe. Geert Lovink, lezing op faculteit Sociale Wetenschappen, Universiteit Wageningen, 17 februari 2011. Geert Lovink, openingsrede tijdens Video Vortex 6, Amsterdam, 11 maart 2011. Geert Lovink, lezing en masterclass, Nationale Kunstacademie Boekarest, 21-23 maart 2011. Geert Lovink, 'Jenseits von Partizipationskultur: Kritische Web 2.0-Strategien.', lezing tijdens het Heimspiel 2001 theaterfestival, Keulen, 2 april 2011. Geert Lovink, lezing op kunstacademie van Annecy, 13 april 2011. Geert Lovink, lezing Ryerson College Toronto, 27 april 2011. Geert Lovink, lezing en debat over Wikileaks tijdens het PEN World Voices Festival, New York, 28 april 2011. Geert Lovink, lezing tijdens Media Future Week, georganiseerd door iMMovator cross media network, Almere, 17 mei 2011. Geert Lovink, lezing mediastudies Universiteit van Lecce, 26 mei 2011. Geert Lovink, lezing tijdens het 8. Kulturpolitischer Bundeskongress, Berlijn, 9 juni 2011. Geert Lovink, lesgeven op European Graduate School, Saas-Fee, 16-19 juni 2011. Geert Lovink, lezing tijdens Colloque international Digital Humanities am DHIP/IHA, Parijs, 27 juni 2011. Geert Lovink, lezing tijdens de European Communication Summit 2011, Brussel, 30 juni 2011. Geert Lovink, lezing bij mediastudies Leuphana Universiteit, Lueneburg, 25 juli 2011. Geert Lovink, klas lesgeven bij media & communicatie University of Sydney, 1 augustus 2011. Geert Lovink, lezing bij University of	
--	---	--

	Technology Sydney, 3 augustus 2011. Geert Lovink, lezing en tweedaagse masterclass University of Western Sydney, 4-5 augustus 2011. Geert Lovink, lezing voor de Communications program, Griffith University Goldcoast Campus, 11 augustus 2011. Geert Lovink, Video Vortex presentatie voor het Frans-Duitse bestuur van ARTE, Straatsburg, 22 september 2011. Geert Lovink, lezing tijdens Tactical Media Legacies, De Balie, Amsterdam, 30 september 2011. Geert Lovink, lezing en masterclass New School, New York, 21-22 oktober 2011. Geert Lovink, 'Technopolitics with Wikileaks.', lezing voor de Studium Generale TU Eindhoven, 12 oktober 2011. Geert Lovink, lezing tijdens de Connected Viewing workshop, Department of Cinema Studies, Stockholm University, 18 november 2011. Geert Lovink, lezing tijdens het HvA Debate & Create event, 8 november 2011. Geert Lovink, deelname aan boekpresentatie van Generation Facebook, Berlijn, 11 november 2011. Geert Lovink, inclusief interview met Geert Lovink voor de website: http://www.boell.de/demokratie/netz-videomitschnitt-generation-facebook-13326.html, http://networkcultures.org/wpmu/geert/2011/11/16/interview-zu-generation-facebook/ Geert Lovink, inleiding tijdens Unlike Us #1, Limasol (Cyprus), 23 november 2011. Geert Lovink, lezing bij mediatudies over Video Vortex, Leuphana Universitaet, 1 december 2011.	
Cursussen/trainingen	Geert Lovink, deelname aan visitatiecommissie van ICT lectoraat van Irma van der Ploeg, Hogeschool Zuyd, Maastricht, voorjaar 2011 (diverse bijeenkomsten plus rapportage). Geert Lovink, lid van de validatiecommissie HKU afdeling Mediadesign, bezoek april en	3

	augustus 2011. Geert Lovink, jurylid van commissie voor DFG conferentie over sociale media, februari 2012 in Lueneburg, bijeenkomst in Berlijn op 23 september 2011.	
--	---	--

Interesse en waardering

Tabel – Interesse en waardering door de beroepspraktijk en maatschappij	Bijdrage in euro
Financiering van derden	65.000
SIA/RAAK-subsidies	121.858
Internationale subsidies	0

5.3 Betekenis voor onderwijs en professionalisering van docenten

NB: Er is uitgegaan van 28uur = 1EC.

Tabel – Bijdrage aan onderwijs en professionalisering docenten	EC	Info curriculum (titel, opleiding etc)
Lopend curriculum		
Vernieuwing curriculum		
Onderzoeksvaardigheden		
	Aantal	
Studenten	30	
Docenten	5	
Promovendi	3	